

MARŠOVICKÝ

ZPRAVODAJ

2016 - 2017 - číslo mimořádné - ročník XXV

Krátký Průvodce Událostmi

Sepsal a obrázky vlastními i z archívů doprovodil J. F. ŠVÁSTA

1985 - 40. výročí osvobození, probíhá rekonstrukce budovy MNV a přístavba jeviště

rok 2017

Vážení spoluobčané,

Paní Lenka Čiháková vás zve do nekuřácké restaurace v rekonstruovaných prostorách „Obecního hostince“. Hotová jídla z domácí kuchyně si tu můžete dopřát od pondělí do soboty od 11 hodin do 22 hodin.

Letopočty končící šestkou (nebo jedničkou) přinášejí stejně jako ostatní léta zajímavé, mimořádné i celkem běžné události, na které rádi vzpomínáme nebo rádi zapomínáme.

2016-2017-Čtvrt století už uplynulo od vydání *)prvního čísla „Maršovického zpravodaje“. Tento nápad jsem prosadil po jednání s tehdejší starostou, panem Jaroslavem Růžičkou s tím, že tam vždy počátkem roku uvedeme termíny plánovaných celooobecních i spolkových akcí, zhodnocení toho, co se v obci nového podařilo vybudovat a co nového se chystá a plánuje. A doplnili případnými příspěvky spoluobčanů a také nějakými obrázky či fotografiemi.

2006- po patnácti letech vydávání, v květnu, vyšlo touto formou číslo poslední- č. 38. V roce 2016 jsem připravil k výročí narození a úmrtí prof. Ing. Václava PÁVA, prvního vzdělavatele a kronikáře hasičského sboru, upravené vydání Maršovického zpravodaje č. 16 z října 1996- jako retro tisk, v omezeném počtu výtisků při příležitosti prosincové valné hromady hasičů.

1946- vrátím se sedmdesát let zpět, do ledna, ne proto, že je to měsíc mého prvního pohledu na svět, ale že 14. ledna 1946, po vánočních prázdninách, pokračovalo opět vyučování ve svobodné české škole na Maršovících, zahájené slavnostně 1. září 1945, první českou učitelkou na této škole, Julií Červovou (*1917), která přišla ze školního okresu Humpolec. Prvních dvanáct žáků, 6 hochů a 6 děvčat, přivítal také předseda Místní správní komise, profesor Ing. Václav Páv. Obnovený hasičský sbor -založený jako český sbor dobrovolných hasičů na Maršovících krátce po osvobození v roce 1945, věnoval obecné škole 331 Kč. V únoru 1946 ale již věnoval škole čistý výtěžek z taneční zábavy ve výši 4000 Kč na pomůcky.

1946- v dubnu byla ukončena činnost Místní správní komise a proběhly volby do nově tvořených národních výborů. Prvním předsedou MNV obce Maršovice byl zvolen Petr Tomeš. Dvanáctičlenný výbor byl zvolen z kandidátů dvou politických stran- komunistické a národně socialistické.

1906- v červnu byla rozdána první vysvědčení na maršovické dvoutřídní Obecné škole (tehdy německé). Ta byla slavnostně otevřena 27. srpna 1905.

1946- v červnu -to je o čtyřicet let později- byla poprvé v téže budově č.p. 100, rozdávána vysvědčení česká, a pak v červnu v roce 1974 vysvědčení poslední, ale jen na této škole-to byla třeba pro Ing. Martina Šikolu nebo pro MUDr. Milana Pavlatu...

1946- První, český školní rok byl ukončen 22. června s 19 žáky- (13 dívek a 6 hochů) a 25. června k zápisu na nový školní rok 1946-47 přišlo 6 dětí a zároveň proběhl zápis dětí do mateřské školy, pro kterou se teprve hledaly a pak postupně upravily prostory v suterénu školy. Mateřská škola zde byla uvedena do provozu 20. dubna 1948 a první vyučující byla výpomocná učitelka Jitka Jislová, narozená roku 1929 v Turnově.

1946- 2. září, na začátku nového školního roku byli žáci poučeni o škodlivosti alkoholu, protože se mezi mládeží šířilo opilství. Tenkrát se ještě vyučovalo náboženství, římsko-katolické zde vyučoval administrátor ze Šumburka- Jistebka (dnes Krásná) Vilém Raab (*16. 4.1914).

1996- v tomto roce, 26. 3. Vilém Raab umírá. Na hřbitově v Krásné nademe jeho náhrobek a někdy někde i více řádek o jeho osobě a životě.

1946- Jaroslav Růžička začíná vyučovat na škole v poděbradském okrese.

1946- Před sedmdesáti lety byl založen maršovický Sokol. V archivu jsem našel záznam hlášení z 23. 1. 1946 s tímto textem: „Ještě nebyl ustaven žádný tělocvičný spolek, v nejbližší době bude ustaven Sokol, jemuž se přidělí hostinec p. Tschiedla (Němce) se sálem a cvičiště. Obec má k dispozici knížku bývalého spolku Turnverein na 5000 říšských marek a žádá o uvolnění na opravu budovy. Za MSK Ing. V. Páv.“ Začínalo se prostnými cvičeními, cvičením na náradí, později se přidali stolní tenis, vznikl oddíl volejbalu, pak oddíl sáňkovaní a v roce 1975 fotbalový oddíl.

2016- A letos? Po čtyřiceti letech byla ukončena činnost fotbalového oddílu, jak jsme si mohli přečíst na internetových stránkách novin „Naše Jablonecko“ ze dne 29. 6. 2016. Oddíl, který vznikl na základě přátelských utkání svobodných a ženatých vstoupil do organizované soutěže na podzim 1975 a v červnu 1976 sice skončil v tabulce na posledním místě, ale s novým odhodláním a přesvědčením, že mají navíc, a to v dalších letech naplnili.

1906- rok bohatý na události: 26. března vyhořel byt Franz Juppeho, 6. března se zastřelil p. Zappe na stejném místě v Kokoníně, kde před pěti lety zabil pana Endlera z Maršovic, 12. května při veliké bouři uhořelo na Čížkovicích do domu pana Novotného, aniž by hořelo, ale manželka a dcera byly zasaženy. Matku oživil, dceru ne, 17. května byla v Liberci zahájena Německo – česká výstava, kterou letos město Liberec připomenulo výstavami v Severočeském muzeu a v Galerii, 21. června přijel do Liberce na výstavu císař Franz Josef I., který pak 24. června při cestě

na vlak do Rychnova byl vítán i v Kokoníně, 18. srpna byl položen základní kámen Městského divadla v Jablonci.

1936- v srpnu prezident Edvard Beneš projel Maršovice- v kronice dobrovolných hasičů, od Ing. V. Páva, najdeme pěkný popis této události. Na střeše obchodního domu F. S. Novotného vyhrávala kapela a přes silnici byla vztyčena slavobrána.

1951- bylo založeno JZD Maršovice, vybudován teletník, později se sloučilo (bylo sloučeno) s kokonínským JZD Mír, i když si nevedlo nijak špatně.

1956- pro mne to jsou sovětské tanky bezohledně potlačující povstání v Maďarsku, které také o tři roky dříve zlikvidovaly povstání**) dělníků v Berlíně a v roce 1968 jsem byl již na vlastní oči svědkem dalšího krvavého zásahu, sovětských tanků v rodné Praze. --Manželům Růžičkovým se narodil syn Jaroslav, který se stává v roce 1990 dalším z řady představitelů TJ Sokol Maršovice: (předsedové od 1946-Pěnička V., Hynek St. nejst., Růžička J., Švásta J., Růžička J. ml., Rulc J., Ulman A.).

1861- staví se silnice do Železného Brodu z Jablonce přes Maršovice,

1961- 20. leden — *inaugurační projev J. F. Kenedyho, Washington D. C.:* „*Neptej se, co může udělat tvá zem pro tebe. Ptej se, co můžeš ty udělat pro svou zem*“.

1961- 12. dubna uskutečnil Jurij Gagarin- první let do vesmíru.

1961- Za oficiální začátek existence berlínské zdi se považuje noc z 12. na 13. srpna.

1966- to jsem ještě „pražák“, ale již podruhé (poprvé 1964) se vracím vítězně z veslařských závodů na Starém Dunaji ve Vídni s ostatními členy VK Slavie (tehdy TJ Naftové Motory).

1976- v dubnu byla otevřena v akci Z, brigádami občanů postavená moderní prodejna potravin, kterou po privatizaci v devadesátých letech XX. století dohnal neblahý osud téměř všech vesnických obchodů-zánik. Je první veřejnou budovou postavenou obcí po druhé světové válce na Maršovcích. Fotografie je z doby po otevření prodejny, měla i svou vlastní příjezdovou cestu a nákladní rampu i sklady s mrazáky.

V témže roce byla zahájena výstavba nové, moderní hasičské zbrojnice, opět brigádnicky.

1981- byla slavnostně otevřena zbrojnice s nápisem „Dům požárníků“, (to již dokumentuji jako člen dobrovolných hasičů), nápis se změnil v roce 1990 na „Dům hasičů“.

1986- maršovičtí sáňkaři se zúčastňují mezinárodních závodů „Družba“ na Smržovce.

1991- pan Havlík ve svém rodinném domku otevírá prodejnu potravin, kterou později přístavbou rozšiřuje a zavádí formu samoobsluhy s pultovým prodejem.

2016- umírá pan Mgr. Jaroslav Růžička, který v září 1948 přišel jako mladý, jedenadvacetiletý řídící učitel, na zdejší Obecnou školu. V červnu 1974 rozdával v této škole vysvědčení naposledy. Více přinesl v roce 1999 lednový Maršovický zpravodaj, roč. 8, č. 27. Od roku 1960, kdy byl zvolen poprvé předsedou Místního národního výboru, vykonával tuto funkci jako neuvolněný funkcionář- (učil a řediteloval)- dohromady 33 let. (To proto, že se v období, kdy Maršovice byly sloučeny s Dalešicemi-mezi roky 1960 až 1993- se ve funkci střídali se zástupcem Dalešic, pak také pracoval několik let na úřadě v Jablonci n. N.). Končil jako starosta v roce 1998.

1356- z října toho roku pochází první písemná zmínka o sídlišti zvaném Jablonecz,

1756 až 1763- během sedmileté války procházejí vesnicí prustí vojáci, občané trpí,

1866- 27. 6. -nocovalo pruské vojsko na panské louce na pomezí Maršovic a Šumberka. V Jablonci žilo 5350 obyvatel a v březnu ho císař František Josef I. povýšil na město.

2016- Tento rok by mohl být rokem změny znaku Maršovic. Proč? Od druhého čísla Maršovického Zpravodaje ze srpna 1992 jsem začal používat v titulu znak-erb Maršovic, který spolu s ostatními znaky měst a vesnic visí na stožárech před „Gablonszer Haus“ v Neugablonz. Zde jsem si ho vyfotografoval při naší prohlídce města v roce 1990. Dva smrky- heraldicky správněji jehličnaté stromy-. Vykořeněné. To podle popisu heraldických

figur, a v němčině je pro to výraz vytržené. Protože nelze dohledat nikde původ tohoto znaku, dříve obce (vesnice) neměly přidělený znak, tak se má za to, že si znaky vytvářeli sami odsunutí obyvatelé po II. světové válce. Přenášet a spojovat symboliku vykořeněných -vytržených smrků s osudy odsunutých občanů obce je asi jen fikcí. Obec se poprvé pokusila zlegalizovat tento znak v roce 2011. A v letošním (2016) roce zadala vybranému heraldikovi úkol připravit návrh znaku a vlajky. Byl jsem starostou přizván na projednávání návrhu znaku s heraldikem. O pár měsíců později jeden z jeho šesti návrhů podob znaku vycházel i z mého návrhu, poté byl do heraldikem navrženého a vybraného znaku zastupiteli zakomponován i symbol korálku.

1946- 1. červenec den vzniku Neugablonz.

2016- říjen- Vychází kniha: JABLONEC NAD NISOU & KAUFBEUEREN-NEUGABLONZ-vyjímečné partnerství. Autoři Dr. Dieter Klein (rodák z Kokonína) a Petra Laurin tam zařadili i mých 6 fotografií se vztahem k Jablonci n. N.

2016- leden -zdokumentované mačkárný a mačkáře obce Maršovice vydal J.f. Švásta v samostatné 32 stránkové fotoknize.

2016- jako poslední poznámku k tomuto roku- V USA vyhrál prezidentské volby Donald Trump, SEDMDESÁTILETÝ, v lednu 2017 se ujme vlády. Připomíná to volbu prvního starosty nově vzniklých samosprávných Maršovic, kdy byl starostou zvolen od 1. ledna 1904 SEDMDESÁTILETÝ p. Kajetán Pilz, jako starosta umírá ve věku osmdesáti let a byl pohřben 1. června 1914.

***) Právě dělníci však 17. června 1953 vyšli do ulic Berlína, aby dali najevo nespokojenost s výrazným zhoršením životních podmínek. Klausí Gronauovi bylo tenkrát dokonce jen šestnáct. Přiznává přitom, že před 63 lety to pro něj bylo hlavně dobrodružství, do kterého se zapojil cestou ze školy. Dodnes má však před očima scénu, kdy tank Rudé armády vjel do davu demonstrantů a jednoho přejel. „Jeho čepice byla placatá jako poštovní známka,“ vzpomíná s nalomeným hlasem.*

**) První čísla byla na výrobu náročná. Příspěvky jsem psal na psacím stroji a pak se na kopírce dle rozsahu obvykle zmenšovaly a po vytvoření makety „výtisku“ na A4, nebo v případě osmistránkového výtisku na A3, se kopírovalo 200 výtisků- dávali jsme do každé rodiny. Když jsem si v roce 1995 pořídil počítač a na obecním úřadě také, bylo psaní jednodušší. Okouzlen možnostmi počítačové grafiky jsem vytvořil novou hlavíčku, ale když jsme zjistili na obci vydatný úbytek tiskařské barvy, tak jsme museli jednou hledat velmi rychle náhradní tiskárnu, a to nám trn z*

paty vytrhl majitel EMI, pan Ing. Soušek, který nám pomohl s dotiskem. A proto jsme přešli opět na hlavičku jednodušší.

Trochu statistiky:

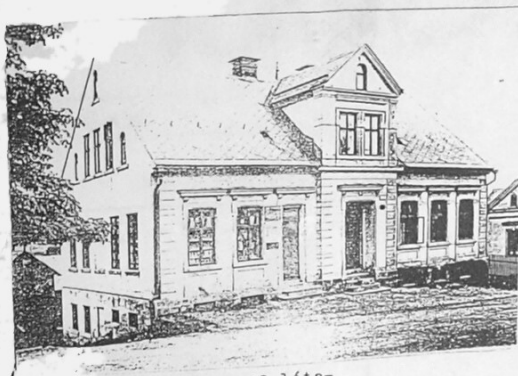
2016-2017- počet nových domů- č. p (či ev. č.)- (i zahájených, bez kolaudace zatím) dosáhl počtu 105 z celkového počtu domů 232 na Maršovcích a Čížkovicích.

Do konce roku 1902 bylo evidováno v části Maršovice 92 č. domů., z nich zbývá 62 domů. Do začátku roku 1945 přibýlo dalších 51 č. domů.(až do čp. 143)- z nich zbývá 43 domů. Po roce 1945 přibýlo v části Maršovice 96 nových čísel a na Čížkovicích k 22 č.p. původním dochovaným, 9 nových č.p.(nebo ev. č.)(bz).

ZPRAVODAJ Č.1-1992

archivní H. Havlík

Z fotokroniky Maršovíc

dům č.p.-89 - 40.léta-

Na archívním záběru vlevo je dům kde v říjnu 1991 otevřel Pavel Havlík opět novou prodejnu .

Dostanete zde základní potraviny, mléko, pečivo, pivo i nealkoholické nápoje.

Dále zde můžete nakoupit ovoce i zeleninu.

*Nelema beer
Kaučion*

Po čtyřech měsících usilovné práce se Pavlovi Havlíkovi podařilo dotáhnout dílo do konce, očemž se můžete přesvědčit při své návštěvě. Jeho nového obchodu, který je i hned vedle požární nádrže a naproti Domu hasičů.

nová čísla mají objekty: ev.č.4,
ev.č.19, čp.134,
stodola133, kabiny TJ, LM
BYT. Na Čížkovcích 1.díl
nenajdeme původní domy
1.5.6.12.14-nový, 20-nový, 29.30

©JFŠ2017